

מסורת הש"ס

במה אשה פרק ששי שבת

ס.

עין משפט
נר מצוה

בז א מיי פייט מהל שנת
הכלה ה' שנת לחון פה
טושיע אית' פ' שג טעניק
ט:
בז ב מיי פייט מהל שנת
הכלה ב:
בז ג מיי פייט מהל שנת
הכלה ג: ש' שנת טו
שנת טו טושיע אית'
פ' שג טעניק:

תורה אור השלם

1. ויחזק משה ואליהו ויהוה
את יהודה מאתם כל כלי
מקדשם במדבר לא נא

מוסף רש"י

ולא בשיריון כו'. משום
מחללים העין שלא יחשדוהו
כאסור (קמח טו).

מוסף תוספות

א. לאיש. מוס' ה'ה'ס.
ב. אבל לגבי שבת משום
הכשרות הוא, אין עליה
חומת תכשיט יש עליה
חומת משי. רש"י.
ג. דאילו לרבנן אפילו
תכשיט שיש עליה חומת
משי הוא לאשה
כדאמר ר' יודא. רש"י.
ד. וי' מוס' ה'ה'ס. חז"ל
כלים ט' ח' פ' יד, מלך
השנים שפ' א'. ד. בשבת.
רש"י. א'. אפי' מוס'
ה'ה'ס. ו. בחול. מוס'
ה'ה'ס. ז. דאיתה תולשת
השער. אפילו לחוף
לפספס מותר (לעיל ג:)
דקיל כר' שמעון דרבר
שאין מחבין מותר. פסקי
ה'ה'ס. ח' ז'. ו. ח' ח' ח' ח'
דמשמע ח' ח' ח' ח'
זה תכשיט אלא כלי. ח'
ה'ה'ס. שחר אית' יכולה
לצאת בכל הדברים
הצריכים לה כיון שאינם
לא מלבש ולא תכשיט,
וה'ה'ס. ח' ח' ח' ח'
לעיל. מוס' ה'ה'ס.
א'. פ' ששי שער היוצא
חזק לשויה ברכות
סביב המחט ותוחבת
המחט לתוך קטורה שלא
יראה שעה, ויורה. פסקי
ה'ה'ס. ט' ז'. ב'. כשהיא
רחבה. רש"י. א'. ומהו
בטילת מחט עצמו לית
גילוי שער אלא שהשכבה
משתרבת ואח"כ יתגלה
השער. רש"י. יד'. שאם
היתה שולפת הבירית לא
היה שוקה מתגלה מיד
אלא לאתר שפלו בתי
שוקה. מוס' ה'ה'ס.
טו. לקמן גבי בירית
טהורה ויוצאה בה בשבת
מוס' ה'ה'ס.
טז. ומהו דין יוצאין
בכבלי בשבת משום.
מוס' ה'ה'ס. יז'. להחזיק
בתי שוקה. מוס' ה'ה'ס.
יח. וי' כן מותר לצאת
בה בשבת דליכא למיחש
דילמא שפלא. מוס'
ה'ה'ס. יט. אלא
כנגד העורף. מוס' ה'ה'ס.
כ. דהתי' פריך כלומר
חזא בבירית לגמרי.
רש"י. כא. ואידך, שאין
ינאחזין בו בחול כיון
שהוא כלי תפירה. פ' ה'ה'ס.

רב נחמן בר יצחק אמר שומאה אשבת קא רמי'ת. דאפילו בלאו
טעמא דהוי תכשיט^א לאיש היא טעמא מכל כלי מעשה^ב והשתא
צין לרצא צין לרצ נחמן בר יצחק מוקמי תרומה כרבי נחמיה ולא
טעמא מטעם תכשיט דאשה^ג אלא מטעם תכשיט דאיש או מטעם דהוי
כלי מעשה ולדדין קתני צין לרצא
צין לרצ נחמן בר יצחק:

למאי חזיא. פ' צקונטרס למאי
חזיא^ד והא משוי הוא וקשה
לר' דאם כן מאי משני הואיל ואשה
חולקת בה שעה אלו משום הכי לא
הוי משוי והא אינו לא מלבוש ולא
תכשיט אלא נראה לפרש למאי חזיא
למה היא גילה לאת^ה צ' בחול אמר
רב יוסף כו' וצתה הכי פריך וצבת
למאי חזיא נהי שרגילה לנושא^ו צ' צביל
שצריכה לחלק בה שעה צבת תהיו
משוי כיון דלינו לא מלבוש ולא תכשיט
וצקונטרס פ' צקונטרס צבת למאי
חזיא והלא צבת אינה חולקת שעה
וקשה לר' חדא דהא מנא ליה דאסור
לחלק בה שער צבת^ז ועוד דלמאי
פריך והא אסור^ח אפילו יהא מותר^ט
תקשה והא משוי הוא:

הואיל ואשה אוגרת בה שעה.
^י נראה לר' שמונת
המחט בתוך הסכנה^{יא} ודומקת את
הסכנה כדי שלא יפלו שערומה חזק
לקטורה^{יב} והשתא אחי שפיר דהויא
כעין צירית שאומות צמי שוקיה שלא
יפלו^{יג} ולא כפירוס קקונטרס:
ותיהוי בבירית טהורה ותשתרי.
פירש צקונטרס דכי היכי
דהתם לא חיישי דלינמא משלפא
ומחזיא הואיל ולצניעותא עבידא הי'
לא ניוש למישלף ואחויי מהאי טעמא
וקשה לר' דהא^{יד} צבילס אין יוצאין צהן
צבת^{טו} דחיישינן דלינמא משלפא להו
משום דהוי תכשיט כמו שאפרש אע"פ
לצניעותא עבידא^{טז} כמו צירית דהכל
ענין אחד אלא צירית צחת וכללים
צתים כדאמרין לקמן (דף סג:)
ועוד דלמה לו להזכיר כאן טהרת
צירית הוה ליה למימר ומיהו צירית
ומשתרי ונראה לר' דה"פ ותהוי
צירית שיוצאין זה לפי שהיא טהורה
משום שאינה תכשיט דלינמא ניו לאשה
כיון דלינמא כ"א צחת והויא כעצמת
הכלים דלינמא כ"א לצורך צמי שוקים^{יז}
ה"נ האי מחט שהיא טהורה לפי
שאינה אלא כעצמת הכלים תשתרי

דאינה תכשיט וא"ת אמאי לא משני השתא כמין טס של זהב יש לה
צראשה כדמשני לאידך שניא דצקונטרס וי' דאם היתה אוגרת בה
שעה לא היתה מניחתה לעולם כנגד פדחתה^{יח} ואינה חשונה תכשיט
אלא טס וקשה לרש"י לפירוש זה דכיון דמחט שאוגרת בה שעה
היא טהורה היכי קאמר לעיל (דף נב:)
אבל לענין טעמא דא ודא אחת
היא הרי יש חילוק אפילו בשלימה דאומה שאינה אוגרת בה טעמא
ואומה שאוגרת בה טהורה וצריך לומר^{יט} דאטעמא נמי פריך ומיהו
טהורה כצירית שהיא טהורה גם תשתרי לאת^י:

ומניחתה כנגד פדחתה. השתא לא היה צריך לומר שחולקת בה
שעה כלל אלא האמת מפרש: **וישבעו קור מעל**
גבי המערה. קול של סנדל המסומר: (ש"ך לע"פ) **לא** **יבסנדר** **המסומר**
ולא **יבסנדר** **לרצו** **המסומר**. תימה לר' והא קתני סיפא זה הכלל כל
שניאומין צו משלחין אותו ציו"ט ומפרש בגמ' דכל שניאומין צו בחול
קאמר וסנדל המסומר ניאומין צו בחול ואמאי אין משלחין אותו ציו"ט
וי' דהתמיר צו לפי שצא תקלה על ידו כי היכי דאסור ליה צשמעמין
ר' אלעזר בר' שמעון לטעולו לכסות צו את הכלי או לקסמן צו כרעי
המטה אע"פ^י ששאר כלים שמלאכתם לאיסור שרי לטעולן לצורך גופן
ומקומן חוה הכלל דקתני התם לא קאי אלא לצורך שאינו תפור^{יא} ונראה
לר' דאפ' לרצו דר' אלעזר דשרי לטעול לצורך גופן וקומן אסור
לשלו ציו"ט אע"פ דלינמא משום שמתח י"ט חשיב כמו לצורך גופן מדשרי
לשלו דצרים שמלאכתם לאיסור כיון שצחת תקלה על ידו ליכא שמתח י"ט:

אין

צקול. הוא כמין עמוד רחב מלמטה ודק מלמעלה ומיטלטל והסומן
מעמידו לפני חלון חנונו ומסמין מחזין צו ותולין צהן צצנטיס
ורצועות למכור: **עצמא.** אישתריד"א צלע"ז והן מאונים גדולות
לשקול צמר ושעור ונחת והן של עץ: **הן אחר שלנוסיו.** שחלי

צהן ואם של מתכת הן טעמא:
המעמיד. גוף המעמיד את המעמיד
החומת והעול מעמיד את המעמיד את המעמיד את המעמיד
הקולצ את מסמרתיו והסולס את
שליצותיו שרי צהם צקועים והערה
הוא עץ^א ארוך שהקנה שקורין י"ש"א
והלשון מחז צו והשלשלות צקועות
צקנה וכולן העץ ארוך מעמיד
שהוא פלי"ל ששתי כפות המאונים
תליות צו רש"י: **רצא אחר.**
צרייתא דקתני וטענת הוי תכשיט צין
ש"ש עליה חומת צין שאין עליה חומת
לאו ארישא דליירי תכשיטי נשים
קיימי תרומה אלא חד תכשיט דאיש
וחד תכשיט דאשה ולדדין קתני:
טעמא אשבת קרמי. הא דקתני
וטענת צין ש"ש עליה כו' לאו ארישא
קאי דקרי ליה תכשיט נשים אלא הכי
קאמר וטענת שאמר שטעמא צין
ש"ש עליה חומת דלאו תכשיט הוא
מיהו כלי מעשה הוא צין שאין עליה
חומת דהוי תכשיט וכי קתני רישא
תכשיטי נשים אשאין עליה חומת:
למאי חזיא. לתכשיט דקתני אינה
חייבת טעמא: **אוגרת בה שעה.**
היואל חזק לקטורה כוכתו צקצי

המחט ומחבת המחט צצצצת מתחמה
שלא יראה שעה: **וסיחיו צצצית.**
דמנא מתנימין (לקמן דף סג.) צירית
טהורה מלמטה ויוצאין צה. והיא כמין
אלעזר ששעה לשוקיה מעל צמי
שוקיה להדקן שלא יפלו על רגלה:
טהורה. דלא תכשיט היא אלא
תכשיט לצמי שוקיה והוי^א כעצמת
הכלים דאמרין טהורות צצצקין דלעיל
ויוצאין צה שצריך לה עם צמי שוקיה
ולא הוי משאוי ויוצאין דכיון דלצניעותא
היא לא שלפא ומחוי והאי מחט נמי
לצניעות דשער צאשה ערה ולא מחזיא
ולכאן צצצצצ ראשה שקורין גריו"א
צלע"ז: **וצצצצ למאי חזיא.** הרי צצצצ
אינה חולקת שעה: **טס של זהב יש לה**
על ראשה. האחד והשני עוקץ הוי:
בחול חולקת שעה. צקוקץ: **וצצצצ.**
תוחבת העוקץ צצצצצ והטס צצצצצ

השני מונח על פדחתה: **סנדל המסומר.** של עץ הוא
ותוחזין מסמרות^א למעלה לחזק התחתון עם העליון^ב (העץ עם העור
שלמעלה אימנו יש לו שתי פיות ותוחז רגלו צו) וצגמאר מפרש
מאי טעמא גזרו ציה: **ולא צצצצ.** **ולא צצצצ יחיד:** **בזמן שאין**
צרגלו מכה. צצ"ס ירושלמי מפרש דלא ליחשדיה דטעין ליה לצצצצ
תותי כנפיה. ולשון צצצצ דילמא מחייבי עליה ושקיל דשליף ליה
וממתי ליה צצצצ צצצצצ. ומיהו בזמן שיש צרגלו מכה שרי
וצגמאר צעי צהי מנייהו יחיד ליה: **ולא צצצצ.** כדמפרש טעמא
צגמאר (לקמן דף סא:)
ולא צקמעי. שכותצין וטוענין לרפואה:
שאינו מן המומחה. אבל צקמעי מומחה שרי דתכשיט הוא לחולה
כאחר מלבושיו: **שריו קפדא ומגפיים.** מפרש צגמאר^א: אינו
חיוב חטא. וכו' מין מלבושין נינהו בחול צצצצצ: **גמ' שלפי**
הגזירה היו. צני אדם הנשמטים מן הגזירה היו: **הנכנס יכנס.**
הרואה יכנס יכנס שהנכנס יראה תחלה שאין אדם רואה: והיואל
אל יא. שמה יש ארצים מצחון והוא לא ידע ויראוהו וצצצצ שאינו
כאן: **וסנדר סנדלו.** שיש לו שתי פיות ויכול לנועלו מצ' דצדין אבל
יכר מי הוא לפנים ומי הוא לאחור וכשנועלו זה הפוך נראה הנכנס
כאילו הוא יואל ויכר מקומו צצצצ: **וסנדר זה אס וז.**
צצצצצצ שרי סנדלין מסומנין כעין חומת שששין לרגלי הסוסים
ראשין עבים: אל יא. האיש צצצצ צצצצצ לקמיה דצצצצ
היה מעשה ומעין המאורע אסרו: **אלמה סנ.** צצצצצ צצצצ:

משלחין

(א) [לעיל טו: א] (ב) לקמן קכג.
(ג) וי' המדקן ענין אדם
אוגרת, (ד) [לעיל נג: א]
(ה) צצ"ס: המטה, (ו) דף
נב, (ז) רש"י מחט זה
(ח) [שבת פ"ו ה"ב],
(ט) [לקמן סב, א] (י) צצ"ס:
השמה, וכן להלן, (יא) צצ"ס
סנדל, (יב) [לעיל נג: א],
(יג) [לקמן קכד, א].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה המעמיד וכי
והערה הוא עץ הארוך
שהוא קנה שקורין:
(ב) ד"ה טהורה וכי והרי
הוא טעמא: (ג) [לעיל סג: א]
וכי תממות דהא מל' צצ"ס
ומית למעלה נחמק:

גליון הש"ס

מתנ' ולא בשיריון. פ' ה'
לקמן מד ע"ב צצ"ס ד"ה כל
שפאכיו:

לעוי רש"י

אישתריד"א
[ואשתריד"א]. פאזניים
(באשליקת).
י"ש [וש"א]. מוט, כן
של מאזניים.
פלי"ל. קנה-המאזניים.
גריו"א. פסוקת. שכל
(בשערת).

רבינו חננאל

קולב. יש מי שאומר
מניין תכשיט הוא
להשמיך קול כדורן בנת
ומחזק במסמרים. שליבות
ושלשלות, שטותות הן.
רצא אמר לא חתנייה
צצצצ קתני, אין עליה
חומת תכשיט ראשה,
יש עליה חומת תכשיט
דאיש. ודדין כן הוא
שיהא האיש מותר לצאת
כטבעת שיש עליה חומת,
והאשה כטבעת שאין עליה
חומת, מפני שתכשיט הוא
להן וכל תכשיט שרי,
אלא משום גזירה^א דרבא
כדביתא למימר לקמן (דף טו:)
דאמר פסמים שהאשה
נותנת לבעלה טבעת שאין
עליה חומת להוליכה אצל
האומן ומניחה באצבעו
עד שמגיע אל האומן,
ופסמים שהאיש נותן
לאשתו טבעת שיש עליה
חומת להניחה בקופסא
ומניחה באצבעתה עד
שמגיע לקופסא, לפיכך
אסרו אחד האיש ואחד
האשה לצאת בין כטבעת
שיש עליה חומת בין
כטבעת שאין עליה חומת.
רב נחמן בר יצחק אמר
טעמא אשבת קרמי כו'.
ולא במחט שאינה נקובה.
אוקימנא כדנתיא כמין טס
של זהב יש לה על ראשה,
בחול חולקת בה שעה,
בשבת מנחת על פדחתה,
ונרי הוא לה. לא יצא בסנדל
מסומר כו'. מייט שלפי
השמוד כו'. ששונה היא.

(א) פ' צצ"ס צצצצ צצצצ
רבינו חננאל.